

Міністерство освіти і науки України

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Кафедра української та
іноземних мов

ЛЕСЯ НАЗАРЕВИЧ, НАТАЛЯ ГАВДИДА

**УКРАЇНСЬКА МОВА ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ.
ПРАКТИКУМ**

Тернопіль
2017

УДК 4(Укр.)+651.5

ББК 81.2(Укр.)

Н19

Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців. Практикум /

Л. Т. Назаревич, Н. І. Гавдида — Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. — 188 с.

Підручник розроблено відповідно до робочої програми і навчальних планів дисципліни «Українська мова як іноземна». Запропоновані завдання розраховано на студентів-іноземців, які попередньо навчалися на підготовчих курсах української мови і володіють азами граматики та культури мовлення. Навчальні блоки структуровано відповідно до вимог кредитно-модульної системи. Курс складається з 8 модулів, які включають 17 розмовних тем, розширений словник, запитання до текстів, різноманітні вправи, покликані збагатити лексичний запас, закріпити граматичні та комунікативні навички. До кожної теми підібрано засоби стилістичного увиразнення мовлення: епітети, синоніми, антоніми, фразеологізми. Структура підручника продумана та вмотивована потребами навчального процесу. Заняття побудовані за такою схемою: розмовна тема; тематична лексика (українська, англійська мови); запитання до тексту; комунікативно-граматичні вправи на закріплення вивченого матеріалу; граматичний блок; засоби стилістичного увиразнення мовлення.

Підручник орієнтований на досягнення комунікативно-професійної компетентності студентів-іноземців, достатньої для осмисленого опрацювання прочитаної інформації, запам'ятовування нових слів, висловлювань, граматичних закономірностей побудови української мови.

Рецензенти: к. філол. н., доц. кафедри загального мовознавства і слов'янських мов
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка
Сергуніна Тетяна Олександрівна;

к. філол. н., доц. кафедри української мови Тернопільського державного
медичного університету ім. І. Горбачевського **Юкало Володимир Ярославович.**

Підручник розглянуто й затверджено на засіданні кафедри української та іноземних мов
Тернопільського національного технічного університету ім. Івана Пулюя. Протокол №7
від 08 лютого 2017 р.

Підручник рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського національного
технічного університету ім. Івана Пулюя. Протокол №7 від 16 лютого 2017 р.

УДК 81.2(Укр)

ББК 4(Укр)+651.5

© Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І., 2017

© ФОП Паляниця В. А., 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1	7
1. Тема: «Я і моя сім'я»	7
1.1. Розмовний блок	7
1.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму	9
1.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	13
1.4. Граматичний блок. Числівник	15
2. Тема: «Житло».....	19
2.1. Розмовний блок	19
2.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму	21
2.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	23
Граматичний блок. Теперішній час дієслів	24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2	26
3. Тема: «Мій робочий день»	26
3.1. Розмовний блок	26
3.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму	29
3.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	32
Граматичний блок. Минулий час дієслів	34
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3	36
4. Тема: Сфера послуг (Ресторан. Торгівля. Банк. Лікарня. Перукарня. Готель. Вокзал. Пошта)	36
4.1. Тема: «Ресторан»	36
Граматичний блок. Майбутній час дієслів	41
Завдання на основі тексту поезії «Ти знаєш, що ти — людина?»»43	
4.2. Тема: «Готель».....	44
Граматичний блок. Вид дієслів.....	46
4.3. Тема: «Покупки»	50
4.4. Тема: «Пошта»	54
Граматичний блок. Кличний відмінок іменників	56
Завдання на основі тексту пісні «Червона рута»	57
4.5. Тема: «У лікаря»	58
4.6. Тема: «Вокзал»	63
Завдання на основі тексту пісні «Я чекатиму»	65
Граматичний блок. Місцевий відмінок іменників	66
Граматичний блок. Способи дієслів.....	68
4.7. Тема: «Перукарня».....	70
Граматичний блок. Місцевий відмінок прикметників	72
4.8. Тема: «Банк».....	74
Граматичний блок. Місцевий відмінок займенників.....	77

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4	79
5. Тема: «Місто».....	79
5.1. Розмовний блок	79
Місто Тернопіль	79
Граматичний блок. Прийменники місця.....	82
5.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму	83
Завдання на основі тексту пісні «Як тебе знайти»	87
5.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	88
Граматичний блок	90
Знахідний відмінок іменників	90
Знахідний відмінок прикметників.....	92
Знахідний відмінок займенників	93
6.1. Розмовний блок	95
Київ — столиця України	95
6.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму	98
Граматичний блок. Родовий відмінок	101
6.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	104
Завдання на основі тексту пісні «Біля тополі».....	106
 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5	 107
7. Тема: «Мій університет»	107
7.1. Розмовний блок	107
7.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	111
Граматичний блок. Давальний відмінок	113
Давальний відмінок іменників	113
Давальний відмінок прикметників.....	114
Давальний відмінок займенників	115
7.4. Ділова документація. Заява.....	116
 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6	 118
8. Тема: «Іван Пулюй»	118
8.1. Розмовний блок	118
8.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму	121
Завдання на основі тексту пісні «Люблю цей світ».....	123
Граматичний блок. Орудний відмінок	124
Орудний відмінок іменників.....	124
Орудний відмінок прикметників	125
Орудний відмінок займенників	126
 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7	 127
9. Тема: «Наукові відкриття»	127
9.1. Розмовний блок	127
9.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму	133
9.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	134

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8	138
10. Тема: «Традиції України».....	138
10.1. Розмовний блок.....	138
10.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму.....	140
10.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення.....	142
10.4. Граматичний блок. Прийменник.....	144
Завдання на основі тексту пісні «Все буде добре».....	145
ТЕКСТИ З ГРАМАТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ	146
Альберт Ейнштейн.....	146
Білл Гейтс.....	148
Євген Патон — видатний український учений.....	150
З історії олімпійських ігор.....	152
Альфред Нобель.....	154
Вибір подарунка.....	157
Світ під вічком мікроскопа.....	159
Сергій Бубка — чемпіон України.....	161
Тарас Шевченко — український геній.....	163
ДОДАТОК. КОМУНІКАЦІЯ	166
Висловлювання власної думки.....	166
Прохання про пораду.....	170
Комплімент.....	174
Обурення. Протест. Вимога. Заборона.....	178
ПІСНІ	181
Ти знаєш, що ти – людина?.....	181
Червона рута.....	181
Як тебе знайти.....	182
Біля тополі.....	183
Люблю цей світ.....	184
Я чекатиму... ..	185
Все буде добре.....	186
ЛІТЕРАТУРА	187

ПЕРЕДМОВА

Вивчення мови для іноземних студентів, котрі навчаються в Україні, є підґрунтям професійної підготовки за обраною спеціальністю, а сама мова — засобом отримання освіти. Мета курсу полягає у формуванні високого рівня мовної компетентності у розмовно-побутовій, професійній і науковій сферах комунікації; підвищенні загальнокультурного та інтелектуального рівнів особистості.

Основні завдання на заняттях із мови полягають у тому, щоб:

- вибудувати у студентів мовленнєві уміння і навички;
- сприяти засвоєнню норм літературної мови як основи культури усного й писемного спілкування;
- спонукати іноземців репродукувати і створювати тексти залежно від комунікативної ситуації;
- сформувати вміння правильно і логічно висловлювати свої думки в різностильовій комунікації;

Підручник «Українська мова для іноземців. Практикум» укладачів Назаревич Л. Т. і Гавдиди Н. І. повністю відповідає вимогам єдиної типової програми, рекомендованої Міністерством освіти і науки України. Він призначений для студентів-іноземців II — IV курсів.

Запропоновані завдання розраховано на студентів-іноземців, які попередньо навчалися на підготовчих курсах української мови і володіють азами граматики та культури мовлення. Навчальні блоки структуровано відповідно до вимог кредитно-модульної системи. Курс складається з 8 модулів, які включають 17 розмовних тем, розширений словник, запитання до текстів, різноманітні вправи, покликані збагатити лексичний запас, закріпити граматичні та комунікативні навички. До кожної теми підібрано засоби стилістичного увиразнення мовлення: епітети, синоніми, антоніми, фразеологізми, які розкривають багатство української мови. Епітети нададуть мовленню іноземця образності та емоційності. Правильне використання синонімів допоможе уникнути одноманітності мовлення, усунути лексичну тавтологію. Знання антонімічних зв'язків між словами української мови допоможе чітко розмежувати поняття, сприятиме точності та яскравості вираження думки, слугуватиме швидшому запам'ятовуванню нових лексем, на основі яких і відбувається протиставлення. Також подано навчально-методичний матеріал, необхідний для оформлення ділової документації, зокрема заяви.

Розділ «Тексти із граматичними завданнями» має на меті перевірити та вдосконалити знання граматики. У «Додатку» містяться корисні мовні формули, які стануть у нагоді тоді, коли студент захоче висловити власну думку, обурення чи вимогу, попросити про пораду, зробити комплімент. Окрім того, запропоновано пісні, завдяки яким під час занять є можливість вийти за суто дидактичні межі, розширити знання студентів про культуру та традиції країни, в якій вони навчаються. На основі цих творів розроблено вправи, що покликані не лише збагатити світогляд іноземних студентів, а й поглибити їхні знання з графеміки, орфографії та орфоепії української мови.

Структура підручника продумана та вмотивована потребами навчального процесу. Кожне заняття (за винятком групи тем, що стосуються «Сфери послуг») побудовано за такою схемою:

- розмовна тема;
- словник (українська, англійська мови);
- запитання до теми;
- комунікативно-граматичні вправи на закріплення вивченого матеріалу;
- граматичний блок;
- засоби стилістичного увиразнення мовлення.

Підручник орієнтований на досягнення комунікативно-професійної компетентності, достатньої для осмисленого опрацювання прочитаної інформації, запам'ятовування нових слів, висловлювань, граматичних закономірностей побудови української мови. Окрім того, весь навчальний матеріал закладає фундамент для можливості здобуття вищої освіти в Україні, розширює світогляд іноземних громадян, сприяє їхньому кращому порозумінню з українськими ровесниками.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

1. Тема: «Я і моя сім'я»

1.1. Розмовний блок

Я і моя сім'я

Я іноземець. Мене звати Сума. Мені 20 (двадцять) років. Я народився в Камеруні. Там закінчив школу й коледж. Три роки тому приїхав навчатися в Україну. Зараз я студент другого курсу факультету «Комп'ютерно-інформаційних систем і програмної інженерії» Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Живу в гуртожитку за адресою: вулиця Шептицького, 13 / 48. Люблю читати художні та історичні книжки. Займаюся спортом: граю у футбол, баскетбол і шахи. Беру участь у шахових змаганнях і турнірах. Мрію стати програмістом. Приділяю багато часу вивченню таких дисциплін, як: «Об'єктно-орієнтовне програмування», «Комп'ютерні системи обробки інформації», «Схемотехніка», «Теорія імовірності і матстатистика», «Вища математика», «Фізика». Щодня запам'ятовую нові слова та вирази українською мовою. Знання цієї мови робить моє перебування в Тернополі простішим, оскільки можу порозумітися зі своїми однолітками-українцями.

Моя сім'я

Мого батька звать Ібрахім, йому 45 (сорок п'ять) років. Він — годувальник нашої сім'ї. Тато працює хірургом у лікарні, що в Камеруні. Мій тато високий, худий, темноокий та темноволосий. Це елегантний, стриманий, добросердний та тямущий чоловік, хоча з вигляду здається суворим та незворушним. Дуже часто тато працює понаднормово. Мені не подобається його надмірна зайнятість. Інколи він любить організовувати відпочинок на природі та рухливі ігри. Тато любить футбол, тому не пропускає жодного випуску газети про спорт.

Мою маму звати Джулія. Вона на три роки молодша від тата. Матір — домогосподарка. Це дуже турботлива та доброзичлива жінка. Коли я був дитиною, то мама завжди читала мені казки, співала пісні, ми гуляли в парку, ходили до театру. Вона готує їжу, прибирає, виховує дітей. У неї темне довге волосся, худорляве обличчя, карі (трохи втомлені) очі, прямий ніс. Матуся струнка, завжди зі смаком одягнута і дуже вродлива жінка. Її улюблені прикраси — намисто та сережки з морських перлин, які вона вдягає на свята. Спорт — хобі моєї мами. Кожного ранку вона бігає. Думаю, що спорт дозволяє їй бути у гарній формі. Також мама дуже любить ходити до магазину та купувати потрібні, а інколи й абсолютно непотрібні речі.

Кетрін — моя старша сестра. Їй 28 (двадцять вісім років). Вона заміжня. Сестра працює вчителем математики в центральній школі. Кетрін дуже подібна до матері. Вона приваблива, енергійна та комунікабельна. Її чоловіка звать Пітер. Він веселий і трохи огрядний. Вони виховують сина Кевіна та доньку Маріте, це мої

улюблені племінники. Кевін — мій перший похресник. У сестри добрий свекор Дональд. Він — банкір. Свекруху Кетрін звати Келлі. Вона працює продавцем і знає всі новини в місті.

Стам — мій молодший брат. Йому 12 (дванадцять) років. Він — школяр. Йому легко дається навчання. Він мріє стати художником або фотографом, тому щодня малює. Якщо його відволікати від улюбленої справи, Стам стає агресивним та неврівноваженим.

Мої дідусь Стефан і бабуся Дженіфер вже пенсіонери. Вони живуть за містом. У них великий будинок, гарний сад і чималий город, де ростуть різні овочі. Їм допомагають мої родичі: тітка Барбара та дядько Пол. Наша сім'я дуже любить проводити свята та відпустки разом із дідусем і бабусяю.

Я все розповів про свою сім'ю. Мені бракує родини тут, у Тернополі.

Тематична лексика

баба/бабуся — grandmother/granny	по батькові — patronymic (father's name)
батьки — parents (father and mother)	подібний — like
близнюки — twins	прізвище — surname
брат — brother	родичі — relatives
вітчим — stepfather	розлучений — divorced
дитина (діти) — child (children)	свекор — father-in-law (husband's father)
дідо/дідусь — grandfather	свекруха — mother-in-law (husband's mother)
донька/дочка — daughter	сестра — sister
дядько — uncle	син — son
дружина/жінка — wife/woman	сирота — orphan
зять — son-in-law	сім'я — family
ім'я — name	тесть — father-in-law (wife's father)
мати/матір/мама — mother/mum	теща — mother-in-law (wife's mother)
мачуха — stepmother	тітка — aunt
не/жонатий — not/married (of a man)	хресний тато — godfather
не/заміжня — not/married (of a woman)	хрещеник (похресник) /хрещениця
не/одружений, -а — single	(похресниця) — godson/goddaughter
невістка — daughter-in-law	чоловік — 1. husband 2. man
племінник (небіж) / племінниця — nephew/niece	

Запитання до тексту

1. Хто розповідає про свою сім'ю?
2. Про кого йде мова в тексті?
3. Скільки років Сумі?
4. Звідки приїхав Сума?
5. У якому місті навчався (здобував початкову освіту) Сума?

6. Що робить хлопець у Тернополі?
7. Де живе іноземний студент? Чи винаймає він квартиру?
8. Як називається навчальний заклад та факультет, де навчається Сума?
9. Що любить робити юнак у вільний час? Ким він мріє стати?
10. Які предмети поглиблено вивчає хлопець? Чому?
11. Яка сім'я в Суми?
12. Скільки рідних братів і сестер у хлопця?
13. Чи є в Суми племінники?
14. Як звуть похресника Суми?
15. Як звуть батька Суми? Скільки йому років? Хто він за фахом?
16. Чи достатньо часу має батько Суми для відпочинку? Чому ви так думаєте?
17. Опишіть зовнішній вигляд батька. Які риси характеру йому властиві?
18. Як звуть матір (маму) Суми? Як вона виглядає? Чим займається Джулія? Її хобі — це... .
19. Що ви запам'ятали про сестру Суми?
20. Яке хобі у молодшого брата Суми?
21. Як поводить себе Стам, коли його відволікають?
22. Чи є у Суми дядько і тітка? Як їх звуть?
23. Хто допомагає дідусеві та бабусі?
24. Де любить проводити свята та відпустки сім'я Суми?
25. Хто з членів родини вам найбільше сподобався? Чому?

1.1.4. Завдання

Складіть діалог-розпитування, поставивши своїм одногрупникам декілька запитань, що стосуються теми «Я і моя сім'я». Розкажіть цікаві факти зі свого життя і життя своєї родини.

1.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму

1.2.1. Продовжіть речення

- Мене звати ... . Мені ... років. Я ..., народився у ... . вирішив приїхати в Україну здобувати ... . Зараз навчаюся ... . Вивченню ... я приділяю багато часу. Щодня ... нові слова та вирази українською мовою.
- Мого батька звуть ..., йому ... років. Він працює ... у ..., що в Камеруні. Мій батько ... .
- Ім'я моєї мами ... . Їй ... роки. Вона на ... роки молодша (старша) за ... . Вона ... . Коли я був дитиною, то вона завжди ... . Її хобі — ... . Мама любить ... .
- Кетрін — це моя ... . Їй ... років. Вона працює ... в ... . Її чоловік — ... . Кевін — це мій ... .

- Стам — мій ... Йому ... Він — ... Брат мріє стати ...
- Мій дідусь ... та бабуся ... — ... Вони ... за містом. Їм ... мої родичі: тітка ... та дядько ..., які живуть за ... від будинку ... і ... Наша сім'я дуже любить ... свята та відпустки разом із ними.

1.2.2. Поєднайте частини речень

Хочу розповісти	він працює хірургом у місцевій лікарні, що в Камеруні.
Зараз я навчаюся в Тернопільському національному технічному університеті ім. Івана Пулюя	він дуже строгий та сердитий.
Думаю, що мені вдасться втілити в життя мрію	приготуванням їжі, прибиранням, вихованням дітей та іншою побутовою роботою.
Кожного ранку вона бігає, думаю, що	на факультеті «Комп'ютерно-інформаційних систем і програмної інженерії».
Кетрін — це моя сестра,	тому без кінця малює.
Наша сім'я дуже любить	здобувати вищу освіту.
Три роки тому я вирішив приїхати в Україну	«Об'єктно-орієнтовне програмування», «Фізика», «Комп'ютерні системи обробки інформації», «Теорія імовірності і матстатистика», «Вища математика», «Схемотехніка».
З першого погляду складається враження, що	вона домогосподарка.
Мати займається	вона працює вчителем математики в центральній школі.
Мого батька звать Джон	про свою сім'ю.
Моя мама Джулія,	саме це дозволяє їй бути у гарній формі.
Я народився у Камеруні,	стати програмістом.
Я приділяю більше часу вивченню таких дисциплін, як	там закінчив школу й коледж.
Стам мріє стати художником або фотографом,	живуть за містом.
Мій дідусь Стефан та бабуся Дженіфер	проводити свята та відпустки разом із дідусем та бабусяю.

1.2.3. На місці крапок вставте пропущені літери. Прочитайте.

Мені 20 рок... . Я африканець, народився в Камерун..., де закінч... школ... й коледж. Зараз я навча... на друг... курсі Тернопільськ... національн... технічн... університет... імені Іван... Пулю... Живу в гуртожит..., на вул... Шептицьк..., 13/48. Дума..., що мені вдасться стати програміст... .

Моєму батьк... 45 рок... . Він працює... хірург... у місцевій лікарні в Камеруні. Він висок..., худ..., елегантн... та стриман... чоловік.

Ім'я моєї мам... Джулія. Вона на 3 рок... молодша за тат... . Вона домогосподарк... . Мати готу... , прибира..., вихову... дітей. Вона струнк..., елегантн... і красив... жінка. Коли я був дитиною, то мама чита... мені казки, співа... пісні, ми гуля... в парк..., ходи... в театр. Вона займається спорт... . Мама люби... купува... одяг.

Кетрін — моя старш... сестра. Їй 28 рок..., вона вчитель математи... в центральн... школ...Камеруну. Стам — мій молодш... брат. Йому 12 рок... . Він мріє... стати художник... або фотограф... .

Мої дідусь та бабуся жи... за містом . У них велик... будинок, гарн... сад і чималий город. Їм допомаг... мої тітка та дядько. Наша сім'я дуже люби... проводити свята та відпустки разом із ними.

1.2.4. Правильно чи неправильно?

- Сума приїхав із Канади.
- Сума навчається в Тернопільському національному економічному університеті.
- Сума не винаймає квартиру, а живе в гуртожитку.
- Батько Суми працює водієм президента.
- Тато Суми захоплюється футболом.
- Мама Суми працює бухгалтером.
- Сестра Суми працює лікарем.
- Брат Суми — школяр.
- Брат Суми хоче стати менеджером.
- Сума мріє бути програмістом.
- Чоловік Кетрін працює інженером.
- Бабуся і дідусь Суми — пенсіонери.
- Бабусі та дідусеві Суми ніхто не допомагає.
- У Суми немає племінників.
- Сім'я Суми любить відпочивати у дідуся та бабусі.

1.2.5. Виберіть із ряду запропонованих слів те, що відповідає змісту тексту

- економіст, програміст, перукар, касир;

- хірург, окуліст, лор, терапевт;
- стрибати, плавати, бігати, їздити;
- (вчитель) математики, історії, музики, географії;
- банкір, актор, письменник, візажист;
- секретарка, продавець, прибиральниця, лікар;
- художник, інженер, викладач, бібліотекар;
- фотограф, тренер, бізнесмен, фізик.

1.2.6. Відшукайте назви членів родини

а	в	г	м	а	м	а	ж	и	с	мама
о	с	е	с	т	р	а	н	к	і	
п	р	і	с	т	а	т	о	м	ь	
л	у	б	р	а	т	ч	у	т	и	
й	ц	у	д	і	д	у	с	ь	е	
б	а	б	у	с	я	щ	є	з	х	
ф	і	в	а	т	і	т	к	а	п	
о	л	ь	д	я	д	ь	к	о	д	
т	п	л	е	м	і	н	н	и	к	
ч	м	о	с	в	е	к	о	р	у	
ї	п	о	х	р	е	с	н	и	к	
и	т	с	в	е	к	р	у	х	а	
о	н	е	в	і	с	т	к	а	з	
м	о	щ	т	е	щ	а	т	з	р	
т	у	з	я	т	ь	а	б	и	в	

1.2.7. Відредагуйте речення

- Я займаюсь спорт: баскетбол, футбол, шахи.
- Мені 25 роки.
- Я приїхати з Африка.
- Я жити в Тернопіль на гуртожиток.
- Я ніколи не вчитися старанно.
- Я народився 12 січень 1999 рік.
- У мене нема брат і сестра.
- Моя сестра старший за мене.
- Мій брат на багато молодша, ніж я.
- Мій тато працює хірург.

- Моя мама працювати вдома, вона виховувати діти, готувати їжа.
- Моя сестра працювати вчитель математика.
- Дональд працює банкір.
- Мій брат хоче стати художник або фотограф.
- Мені подобатися їздити в гості до дідусь і бабуся.
- Вона подібна на мама.

1.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення

Епітети до слів

Слово	Питання		
		Українська мова	Англійська мова
Тато	Який?	агресивний	aggressive
		балакучий	talkative
Брат		веселий	cheerful
		високий	tall
		впертий	stubborn
Дідусь		врівноважений	stable
		добросердий	good-hearted
Дядько		елегантний	elegant
		енергійний	energetic
Племінник		зздрісний	jealous
		нечемний	impolite
		лисий	bald
Свекор		мудрий	wise
		нешасний	unfortunate
Зять		низький	low
		освічений	educated
Вітчм		сильний	strong
		сліпий	blind
		старий	old
Хресний тато		стрункий	slender
		суворий	severe
Похресник		талановитий	talented
		товстий	thick
Чоловік		хоробрий	brave
		щедрий	generous

	Яка?		
Бабуся		апатична	apathy
мама		балакуча	talkative
сестра		втомлена	tired
		гарна	nice
свекруха		горда	proud
		заклопотана	trouble
невістка		засмучена	upset
		лагідна	affectionate
донька		люб'язна	amiable
		нахабна	impudent
хресна		ніжна	tender
мама		нудна	boring
		приваблива	attractive
похрес-		рідна	native
ниця		сердита	angry
		сором'язлива	shy
теща		стильна	stylish
		струнка	slender
дружина		турботлива	caring
		хитра	cunning
мачуха		чуйна	sensitive

Синоніми

Розповідати — казати, говорити, розмовляти.

Навчатися — вчитися, освоювати, опановувати.

Думати — міркувати, мислити.

Антоніми

агресивний — мирний

акуратний — недбалий

балакучий — мовчазний

веселий — сумний

високий — низький

гарний — поганий

енергійний — в'ялий

красивий — потворний

розумний — дурний

щедрий — скупий

бідний — багатий

вимогливий — поблажливий

дбайливий — недбалий

жвавий — млявий

лагідний — суворий

молодий — старий

ніжний — брутальний

п'яний — тверезий

сильний — слабкий

сором'язливий — безсоромний

товстий — стрункий

цікавий — нудний

Фразеологізми

Вчення — світ, а невчення — тьма.

Не доженеш і конем, що запізниш одним днем.

Пташка красна своїм пір'ям, людина — знанням.

Тяжко у навчанні, а легко в бою.

Хочеш багато знати, треба менше спати.

Завдання

Опишіть своїх рідних, використовуючи ті епітети, синоніми, антоніми та фразеологізми, які розкривають їхній характер.

1.4. Граматичний блок. Числівник

Кількісні числівники	Порядкові числівники
один – one	перший, а, е – first
два – two	другий, а, е – second
три – three	третій, я, є – third
чотири – four	четвертий, а, е – fourth
п'ять – five	п'ятий, а, е – fifth
шість – six	шостий, а, е – sixth
сім – seven	сьомий, а, е – seventh
вісім – eight	восьмий, а, е – eighth
дев'ять – nine	дев'ятий, а, е – ninth
десять – ten	десятий, а, е – tenth

Кількісні числівники від 11 до 19 закінчуються на
-надцять

Кількісні числівники	Порядкові числівники
одиннадцять – eleven	одиннадцятий, а, е – eleventh
дванадцять – twelve	дванадцятий, а, е – twelfth
тринадцять – thirteen	тринадцятий, а, е – thirteenth
чотирнадцять – fourteen	чотирнадцятий, а, е – fourteenth
п'ятнадцять – fifteen	п'ятнадцятий, а, е – fifteenth
шістнадцять – sixteen	шістнадцятий, а, е – sixteenth
сімнадцять – seventeen	сімнадцятий, а, е – seventeenth
вісімнадцять – eighteen	вісімнадцятий, а, е – eighteenth
дев'ятнадцять – nineteen	дев'ятнадцятий, а, е – nineteenth

Повторіть назви місяців

Місяці — Months:

січень/січня (Gen.)/у січні (Loc.)	January (Gen.)/in January (Loc.)
лютий/лютого (Gen.)/у лютому (Loc.)	February (Gen.)/in February (Loc.)
березень/березня (Gen.)/у березні (Loc.)	March (Gen.)/in March (Loc.)
квітень/квітня (Gen.)/у квітні (Loc.)	April (Gen.)/in April (Loc.)
травень/травня (Gen.)/у травні (Loc.)	May (Gen.)/in May (Loc.)
червень/червня (Gen.)/у червні (Loc.)	June (Gen.)/in June (Loc.)
липень/липня (Gen.)/у липні (Loc.)	July (Gen.)/in July (Loc.)
серпень/серпня (Gen.)/у серпні (Loc.)	August (Gen.)/in August (Loc.)
вересень/вересня (Gen.)/у вересні (Loc.)	September (Gen.)/in September (Loc.)
жовтень/жовтня (Gen.)/у жовтні (Loc.)	October (Gen.)/in October (Loc.)
листопад/листопада (Gen.)/у листопаді (Loc.)	November (Gen.)/in November (Loc.)
грудень/грудня (Gen.)/у грудні (Loc.)	December (Gen.)/in December (Loc.)

Прочитайте вірш «Дванадцять місяців». Вставте пропущені букви

С...чень січе,
Л...тий лютує,
Бер...зень плаче,
Кв...тень квітує,
Трав...нь під но...и стеле травицю,
Черве... зб...рає сіно в копиці...

Лип...нь медовий б...ілок чарує,
Серп...нь чудов...й булки дарує.
...ересень трусить ...руші в садочку,
Жовт...нь гаптує клену соро...ку.
Йде л...стопад, застеля к...лими.
Груде... надходить – початок зими.

(Ф. Петрова)

КАЛЕНДАР

1. Оберіть правильний варіант.

А весна: березень, квітень, червень;

Б літо: червень, липень, серпень;

В осінь: вересень, жовтень, грудень;

Г зима: грудень, січень, травень.

2. Оберіть правильний варіант.

А весна: травень, червень, липень;

Б літо: липень, серпень, вересень;

В осінь: жовтень, листопад, грудень;

Г зима: грудень, січень, лютий.

3. Оберіть правильний варіант.

А весна: березень, квітень, травень;

Б літо: червень, квітень, травень;

В осінь: жовтень, листопад, грудень;

Г зима: листопад, січень, травень.

4. Оберіть правильний варіант.

А весна: квітень, травень, вересень;

Б літо: липень, серпень, вересень;

В осінь: вересень, жовтень, листопад;

Г зима: грудень, січень, листопад.

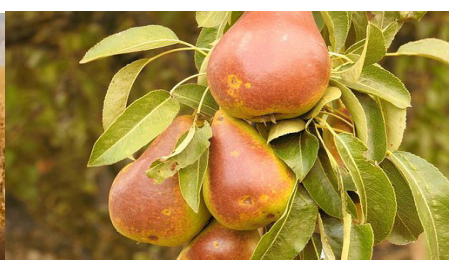
Напишіть по пам'яті пропущені дієслова до вірша «Дванадцять місяців». З'єднайте назву місяця із відповідним малюнком

Січень _____, Лютий _____ Березень _____,

Квітень _____, Травень під ноги _____ травицю,
Червень _____ сіно в копиці...

Липень медовий бджілок _____, Серпень чудовий булки _____.
Вересень _____ груші в садочку,

Жовтень _____ клену сорочку.

Йде листопад, _____ килими. Грудень _____ — початок зими.

5. У якому рядку допущено помилку?

- А двадцять перше вересня, двадцять друге серпня, двадцять третє жовтня;
- Б тридцять жовтня, вісімнадцять грудня, шосте листопада;
- В чотирнадцять серпня, двадцять грудня, вісімнадцять жовтень;
- Г сімнадцять грудня, шосте вересня, перше січня.

6. У якому рядку допущено помилку?

- А перше вересня, друге жовтня, третє листопада;
- Б чотири грудня, шість лютого, сім листопада;
- В тридцять травня, двадцять дев'яте червня, двадцять восьме липня;
- Г вісімнадцять серпня, друге жовтня, третє лютого.

7. У якому рядку допущено помилку?

- А сімнадцять вересня, чотирнадцять листопада, дванадцять грудень;
- Б тридцять жовтня, чотирнадцять вересня, шосте листопада;
- В чотирнадцять серпня, вісімнадцять жовтня, перше квітня;
- Г дев'ятнадцять грудня, перше квітня, друге травня.

8. У якому рядку допущено помилку?

- А друге травня, третє червня, сьоме липня;
- Б вісімнадцять листопада, шосте вересня, двадцять восьме квітня;
- В перше січня, двадцять листопада, тринадцять жовтня;
- Г п'яте червень, шість лютий, вісім травень.

9. У якому рядку допущено помилку?

- А двадцять перше вересня, двадцять друге серпня, двадцять третє жовтня;
- Б тридцять жовтня, вісімнадцять грудня, шосте листопада;
- В чотирнадцять серпня, двадцять грудня, вісімнадцять жовтень;
- Г сімнадцять грудня, шосте вересня, перше січня.

10. У якому рядку допущено помилку?

- А чотирнадцять листопада, дванадцять січня, сьоме вересня;
- Б двадцять друге лютого, одинадцять січня, дванадцять лютий;
- В тридцять червня, шосте грудня, десяте жовтня;
- Г двадцять перше вересня, чотирнадцять листопада, тридцять вересня.

2. Тема: «Житло»

2.1. Розмовний блок

Моя квартира

Моє ім'я Паріс. Хочу розповісти про своє помешкання в Камеруні. Я живу разом із батьками у великому будинку на другому поверсі. Коли заходиш до квартири, відразу опиняєшся у великому і просторому передпокої. Біля однієї стіни — вішак з куртками, пальтами та шафа для взуття, біля іншої — телефоний столик та м'який стілець. Прямо розташовані ванна кімната і туалет. У ванній кімнаті біля вмивальника та ванни стоїть пральна машина. Поруч — двері до кухні й вітальні, а з іншого боку, праворуч, вхід до дитячої кімнати й спальні батьків. Вікна у нас прикрашені фіранками та шторами. Підлоги застелені теплими килимами.

У дитячій мешкаю разом із братом. Тут у нас просторо й світло. Ми маємо два ліжка, два крісла та два комп'ютерні столи. На столах є футляри з олівцями, ручками й маркерами, фотографії в рамках, кілька зошитів та багато інших дрібниць. Лівий кут кімнати займають книжкові полиці, шафи для одягу та іграшок. Серед книг є небагато вільного місця, там у мене лежать гарні камінчики, знайдені в горах, гербарії різних рослин. Біля стіни, праворуч, стоїть акваріум і тумба для телевізора.

Поруч розташована спальня. Посередині кімнати — велике двоспальне ліжко, обабіч — два нічні столики, на них лампи з синіми абажурами, в кутку, що справа, — шафа-купе. На стіні висить красива картина тернопільської художниці Олесі Гудими. Над ліжком маємо невеличку люстру. Стіни тут блакитного кольору.

Наша вітальня — це затишне і величезне приміщення. Мені дуже подобається облаштування цієї кімнати. Перед вікном стоїть чималий диван. На ньому проводжу багато часу — сплю, читаю, слухаю музику, спілкуюся з друзями, п'ю чай. Біля дивана є стіл. Він зручний, має багато шухляд і одну тумбу. З обох сторін стола розміщені два м'які крісла. Стіни у вітальні персикового кольору. На них висять полиці з книгами. У вітальні є старовинний комод із червоного дерева. На нього я поскладав сувеніри, валентинки і колекцію старовинних годинників.

Кухня, думаю, надто мала для нашої сім'ї. Тут кухонний гарнітур: стіл, стільці, тумби, сервант із посудом. Біля стіни вмонтовано вмивальник та газову плиту. Коло іншої стіни стоїть холодильник, а на тумбі — мікрохвильова піч. Ті двері, що ліворуч, ведуть на балкон.

Ось таке наше помешкання в Камеруні. У гуртожитку, що в Тернополі, мені бракує домашнього комфорту. Приїжджайте до нас у гості й переконаєтесь, як у нас затишно.

Тематична лексика

абажур — lampshade	кухня — kitchen
балкон — balcony	ліжко — bed
ванна — bath	люстра — chandelier
ванна кімната — bathroom	меблі — furniture
вигляд — appearance	мікрохвильова піч — microwave
вішак — hanger	поверх — floor
вхід до приміщення — doorway	умивальник (мийниця) — sink
газова плита — gas cooker	спальня — bedroom
дах — roof	стінна шафа — closet
дзеркало — mirror	сучасні зручності — modern conveniences
диван — sofa	туалет — toilet
вітальня — living-room	тумба — dressing table
кабінет — study	тюль — valance
килим — carpet	фіранка / штора — curtain
книжкова шафа — bookcase	холодильник — refrigerator
комод — chest of drawers	центральне опалення — central heating
м'яке крісло — armchair	шафа — wardrobe

Запитання до тексту

1. З ким Паріс живе у Камеруні?
2. На якому поверсі живе хлопець? Який це дім?
3. Скільки кімнат у домі Паріса? Дайте назву кожній кімнаті.
4. Що можемо побачити в передпокої?
5. Де і біля чого стоїть пральна машинка?
6. Що є на вікнах та на підлозі у кімнатах?
7. Як виглядає дитяча? Які речі розміщені у цій кімнаті.
8. Де стоїть акваріум і телевізор?
9. Що є у спальні батьків Паріса?
10. Яка Парісова вітальня?
11. Де хлопець проводить багато часу? Чому?
12. Що Паріс поклав на комод?
13. Що розташовано під вікном вітальні?
14. Чи є м'які крісла у вітальні?
15. Якого кольору стіни вітальні?
16. Велика чи мала кухня у Паріса? Що там можна побачити?
17. Чого, на вашу думку, не вистачає Парісові в гуртожитку?

Завдання

Складіть діалог-розпитування, поставивши своїм одногрупникам декілька цікавих запитань про їхнє помешкання.

2.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму

2.2.1. Продовжіть речення

1. Я живу з батьками у ... .
2. У великому і просторому **коридорі (передпокої)** є — ... .
3. Вікна у нас прикрашені ... .
4. Підлоги застелені ... .
5. У **дитячій** ... . На столах ... . Лівий кут кімнати займають ... . Біля стіни, праворуч, ...
6. У **спальні** можемо побачити ... .
7. У **вітальні** ..., ..., .., ..., ... Стіл зручний, ... У вітальні є старовинний комод із ... . На комоді стоять ... .
8. Кухня ... . Тут кухонний гарнітур — ... . Біля стіни ... . Коло іншої стіни стоїть ..., а на тумбі — ... . Двері, що ліворуч, ведуть на ... .
9. У гуртожитку мені не вистачає ... .

2.2.2. Поєднайте частини речень

Я живу в новому будинку	фіранки і штори.
У коридорі є	теплими килимами.
У ванній кімнаті біля вмивальника та ванни	на другому поверсі.
На вікнах	два ліжка, два крісла та два комп'ютерних столи.
Підлоги застелені	вішак з куртками, пальтами, шафа для взуття, столик із телефоном та м'який стілець.
У дитячій маємо	шафи для одягу та іграшок, а також книжкові полиці.
У спальні є	ми поставили пральну машину.
На кухні бачимо кухонний гарнітур:	сплю, читаю, слухаю музику, спілкуюся з друзями, п'ю чай.
У вітальні на дивані я проводжу багато часу:	велике двоспальне ліжко, шафа-купе, два нічні столики, картина, невеличка люстра.
Лівий кут дитячої займають	стіл, стільці, тумби, сервант із посудом, умивальник, газову плиту, холодильник, мікрохвильову піч.

2.2.3. На місці крапок вставте пропущені літери. Прочитайте

Я живу з батьк... у велик... будинк... на друг... поверсі. Відразу опиняєшся у велик... і просторому коридор... . Біля однієї стіни — вішак з куртк..., пальт... та шафа для взуття, біля іншої — столик з телефон... . У ванній кімнаті ми поставили пральн... машин... . У дитячій (мати) ма... два ліжк..., два крісл... та два комп'ютерні

столи. На стол... є футляри з олівцями й маркер... . Лівий кут займають шафи для одягу та іграшок, а також книжкові полиці. Біля стін..., праворуч, стоїть акваріум і тумба для телевізор... . Це — велике двоспальне ліжко. На стін... висить картина місцевого художник... . Над ліжк... висить невеличк... люстра. На диван... проводжу багато час... — сплю, чита..., слуха... музик..., спілку... з друзями, п'ю чай. Під вікн... знаходиться стіл. Таке наш... помешкання. Не супер модне, зате затишн... та гарн... . У гуртожитк... мені не вистачає домашнього комфорту.

2.2.4. На основі малюнків розкажіть текст

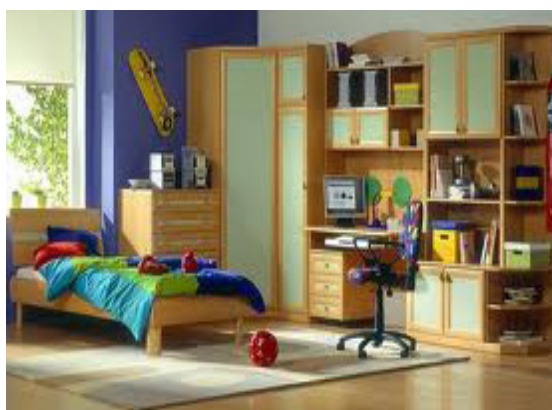
Вітальня

Спальня

Кухня

Дитяча

План опису картини

1. Що зображено на малюнку (картині)?
2. Що ви бачите на передньому плані / задньому плані / ліворуч / праворуч?
3. Які емоції викликає у вас цей малюнок (ця картина)?
4. Якщо на картині зображена людина, уважно придивіться до неї. Спробуйте описати. Розкажіть про емоційний стан (настрій) цієї людини (чи вона весела, сумна, втомлена, засмучена, радісна, занепокоєна, задоволена життям і т. д.)?
5. Які кольори використав художник? Якого кольору предмети на малюнку?
6. Чи подобається вам цей малюнок (ця картина)? Чому?

2.2.5. Відредагуйте речення

- Я живу у велика простора квартира на другий поверсі.
- У вітальні нема вішалка, шафа для взуття, столик з телефоном.
- Біля вмивальник є пральна машина.
- Разом із брат мешкаю в дитячій.
- Поруч ви можете побачити спальня, дитяча, кухня, ванна.
- Над ліжко висить невеличка люстра.
- На дивані проводжу багато часу – спати, читати, слухати музику, спілкуватися з друзі, пити чай, їсти печиво.
- Наше помешкання не супер модна, зате затишна та гарна.
- У гуртожиток мені бракує домашнього комфорту.

2.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення

Епітети до слів

Слова-синоніми	Запитання	Епітети	
		Українська мова	Англійська мова
Квартира	Яка?	велика	large
Хата		маленька	small
		простора	spacious
Оселя		тісна	close
		багата	rich
		бідна	poor
		чиста	tidy
Кімната		брудна	dirty
		низька	low
Господа		вогка	raw
	суха	dry	
	душна	stuffy	
Домівка	привітна	friendly	
	модерна	modern	
Дім	Який?	батьківський	parental
Будинок		материнський	maternal
		новий	new
Особняк		одинокий	alone
		повалений	destroyed
Котедж		порожній	empty
	рідний	native	
		старий	old

Синоніми

Великий — чималий, гігантський.

Тісний — обмежений (простір).

Комфортний — зручний, практичний, комфортабельний.

Новий — сучасний, модерний.

Антоніми

вогкий — сухий

просторий — тісний

рідний — чужий

темний — світлий

теплий — холодний

тихий — неспокійний

чистий — брудний

широкий — вузький

Фразеологізми

Виносити / винести сміття з хати — розголошувати таємницю або розповідати про те, що стосується лише вузького кола людей чи сім'ї.

З торбою піти по хатах — жебрати, просити милостиню.

Триматися хати — сидіти вдома, нікуди не ходити; займатися домашніми справами.

Як у дурного на хаті — неохайний (про зачіску).

Граматичний блок. Теперішній час дієслів

I дієвідміна		II дієвідміна	
я - у (-ю)		я - у (-ю)	
ти - еш (-єш)		ти - иш (-їш)	
він	- е (-є)	він	- ить
вона			
воно			
ми - емо (-ємо)		ми - имо (-їмо)	
ви - ете (-єте)		ви - ите (-їте)	
вони - уть (-ють)		вони - ать (-ять)	

читати – to read	стояти - to stand
я читаю	я стою
ти читаєш	ти стоїш
він читає	він стоїть
ми читаємо	ми стоїмо
ви читаєте	ви стоїте
вони читають	вони стоять

писати – to write	бачити – to see
я пишу	я бачу
ти пишеш	ти бачиш
він пише	він бачить
ми пишемо	ми бачимо
ви пишете	ви бачите
вони пишуть	вони бачать

Прочитайте тексти. Використайте дієслова з дужок і утворіть відповідну форму теперішнього часу

Моя кімната

Це моя кімната. Вона красива, світла і тепла. На стінах ..... (**висіти**) картини і портрети моїх батьків та друзів. На стелі ..... (**висіти**) люстра. Ліворуч біля стіни ..... (**стояти**) письмовий стіл і стілець. Праворуч біля вікна — диван. На підвіконні ..... (**стояти**) кімнатні квіти. Навпроти дверей на невеликому столику — телевізор. Поруч з ним ..... (**стояти**) крісло. На підлозі ..... (**лежати**) килим. Мені дуже ..... (**подобатися**) моя кімната, тому я завжди ..... (**поспішати**) додому.

Ми живемо в місті

Наша сім'я ..... (**жити**) у красивому місті. Тут новий будинок, велика квартира, де ми ..... (**мешкати**). Я ..... (**жити**) разом із батьками.

Мій батько — вчитель. Він ..... (**працювати**) у математичній школі. Моя мати — лікар. Вона ..... (**працювати**) у дитячій лікарні і щодня ..... (**поспішати**). Мій брат ..... (**працювати**) в педагогічному інституті. Я ..... (**навчатись**) в університеті. Вранці ми ..... (**снідати**) і теж ..... (**поспішати**).

Дайте відповіді на запитання

1. У якому будинку ви живете?
2. У якій квартирі живе ваша сім'я?
3. Яка ваша адреса?
4. На якому поверсі ваша квартира?
5. Де працюють ваші батьки?
6. Де ви вчитеся?

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

3. Тема: «Мій робочий день»

3.1. Розмовний блок

Мій робочий день

Мене звати Пітер. Хочу розповісти про те, як проходять мої дні.

Щодня, крім суботи і неділі, я прокидаюся о 7.00 (сьомій) годині ранку. Я не відразу встаю з ліжка. Люблю ще трохи полежати і спланувати свій день. Потім йду в туалет і душ. Вмиваю обличчя, чищу зуби, приймаю душ, витираюся великим махровим рушником. Після ранкового туалету вдягаюся і йду на кухню. Тут неквапливо снідаю, слухаю музику. На сніданок з'їдаю яйце, сир, канапку, п'ю чай або каву. Поснідавши, кладу продукти до холодильника. Мию посуд, виношу сміття, провітрюю і прибираю в кімнаті. Виходжу з дому о 9.00 (дев'ятій) годині.

До університету йду пішки. Це у мене займає 15-20 хвилин. На заняття приходжу вчасно — о 9.30 (дев'ятій тридцять). Щодня у мене по чотири пари — дві лекції та два практичних заняття. Кожне заняття триває одну годину і двадцять хвилин, а перерви — 10-15 хвилин. Після третьої пари — велика перерва від 12.30 до 13.00. За цей час разом із друзями встигаю піти у студентську їдальню. Там замовляю сік, суп або борщ, картоплю, салат, рибу або курку. Такий мій обід.

Після останньої пари йду до бібліотеки виконувати домашні завдання. У нашій бібліотеці люблю працювати, тому що там мені ніхто не заважає. Повертаюся додому близько сьомої години вечора. Інколи разом із друзями ходжу на каву або на піцу. Якщо гарна погода, ми гуляємо в парку, блукаємо вулицями Тернополя, знайомимося з новими людьми. Додому приходжу до півночі. Перевдягаюся у домашній одяг, а робочий вішаю до шафи. На вечерю п'ю чай і їм печиво. Перед сном сиджу за комп'ютером і спілкуюся з рідними, граю ігри, переписуюся у «Фейсбуці» та інших соціальних мережах, читаю, інколи дивлюся кіно. Коли відчуваю втому, лягаю спати.

У суботу і неділю в університеті немає занять. На вихідних у мене багато вільного часу, тому дозволяю собі поспати до полудня (до 12.00). Щосуботи беру брудний одяг, прасую, підмітаю, мию підлогу, витираю порохи, складаю речі до шафи, купую продукти. Це займає багато часу. Після шістнадцятої (16.00) зустрічаюся з друзями. Ми ходимо на дискотеки, їздимо в інші міста (Кременець, Львів, Франківськ, Острог та ін.). Люблю проводити час удома. Читаю книжки, журнали, дивлюся телевізор, лежу на дивані, слухаю музику, говорю по телефону і відпочиваю від усього.

Ось так минають мої дні під час навчання.

Тематична лексика

бажати — to wish	йти на концерт — to go to a concert
брудний — dirty	йти на роботу — to go to work
уже — already	йти на урок — to go to a lesson
витирати(ся) — to dry/wipe (oneself)	йти у відпустку — to go on a leave
вихідні дні — weekends	йти у гості — to go somewhere as a guest
виходити — to go/come out 2. to leave	їдальня — dining room
відпочивати — rest	іноді (інколи) — sometimes
вільний — free	їсти — to eat
все — all/everything	робити макіяж — to put make-up
учора — yesterday	мені треба — I need
гігієна — hygiene	мило — soap
година — hour	мити — to wash
голити(ся) — to shave (oneself)	мити посуд/підлогу/вікно — to wash the dishes/the floor/the window
готовий — ready	мити(ся) — to wash (oneself)
день (удень) — day (at daytime)	місяць — month
доба — 24 hours	могти — can
довго — for a long time	мусити — must
домашні завдання — homework	ніколи — never
дорогою (до) — way (to)	ніч (вночі) — night (at night)
завжди — always	одягатися — to dress
завтра — tomorrow	парфуми — perfume
зайнятий — busy	зубна паста — toothpaste
закінчувати — to finish	переглядати — to view
запізнитися — to be late	перерва — break
запросити — to invite	післязавтра — the day after tomorrow
заснути — to fall asleep	позавчора — the day before yesterday
застеляти/розстеляти ліжко — to make the bed	рушник — towel
заходити — to go/come in	полудень (ополудні) — noon (at noon)
зачекати — to wait	пора (час) — it is time
звикати (до) — get used to	поспішай! — hurry up!
звичайно — of course	прасувати — to iron
знати — to know	прати — to wash (clothes)
зробити манікюр/педикюр — to have manicure/pedicure done	прибирати кімнату — to clean/do up the room
йти — to go	ранок (уранці) — morning (in the morning)
йти на виставу — to go to a performance	регулярно — regularly
йти на каву — to go for (a cup of) coffee	рік — year
йти на канікули — to go on holidays	робити — to do

розклад — timetable

складати — to put in order

сніданок — breakfast

снідати — to have a breakfast

сушити — to dry

сьогодні — today

тиждень — week

розчісуватися — to comb

чистити зуби — to clean the teeth

чути — to hear

швидко — quickly

щітка — brush

Запитання до тексту

1. О котрій годині розпочинається день Пітера?
2. Як проходить ранок Пітера?
3. Що їсть на сніданок хлопець?
4. Коли виходить юнак із кімнати? Чи приходить він вчасно на пари?
5. Скільки часу займає у Пітера ходьба до університету?
6. Скільки занять має хлопець щодня? Як довго тривають пари та перерви?
7. Де обідає студент? Що він замовляє на обід?
8. Де виконує домашні завдання Пітер? Що йому подобається там?
9. Як минає друга половина дня хлопця?
10. Чи швидко лягає спати Пітер? Чому?
11. Чим займається юнак на вихідних?
12. Як ви думаєте, Пітер відповідальний і організований хлопець чи навпаки?

Комунікативне завдання для студентів у парах

Складіть змістовний діалог до теми «Мій робочий день», послуговуючись такими запитаннями

1. Хто ви? Де ви зараз живете і навчаєтеся?
2. Чи ви організований (-а)? Чи можете спланувати свій день?
3. Коли зазвичай ви прокидаєтеся (встаєте) і що робите вранці?
4. Чи встигаєте ви поснідати? Де ви снідаєте: вдома чи в їдальні?
5. Коли ви виходите з гуртожитку і скільки часу ви витрачаєте на те, аби потрапити з дому до університету?
6. Скільки занять у вас щодня?
7. Коли у вас розпочинаються і закінчуються заняття?
8. Ви приходите вчасно на заняття чи запізнюєтеся? Чому?
9. Коли у вас велика перерва? Чи ходите ви їсти в їдальню на великій перерві?
10. Коли ви зазвичай повертаєтеся з університету?
11. Ви одразу готуєте обід чи відпочиваєте?
12. Ви готуєте обід сам (сама) чи разом із друзями?

13. Які страви ви часто готуєте на обід?
14. Де ви готуєте: на кухні чи у себе в кімнаті?
15. Чи прибираєте ви після приготування їжі?
16. Що ви робите після обіду: відпочиваєте чи виконуєте домашні завдання?
17. Де ви виконуєте домашні завдання: у кімнаті для занять чи у своїй кімнаті?
18. Звичайно ви виконуєте домашні завдання самі чи з друзями? Хто вам допомагає, якщо ви не розумієте?
19. Коли ви ходите чи їздите за продуктами? Де ви звичайно купуєте продукти? Де ви купуєте необхідні речі?
20. Коли і як часто ви прибираєте в кімнаті, перете речі, прасуєте їх?
21. Коли ви вечеряєте? Вдома чи в кафе?
22. Що ви звичайно їсте на вечерю?
23. Що ви робите у вільний час? (Чи любите ви книги, фільми, комп'ютерні ігри, спорт? Як часто ви займаєтеся спортом?)
24. Чи ходите ви ввечері на дискотеку, на концерти? Які?
25. Коли ви лягаєте спати? Чи достатньо часу ви спите?
26. Як ви проводите вихідні дні?

3.2. Вправи на закріплення лексичного мінімуму

3.2.1. Продовжіть речення

Мене звати ... . Я прокидаюся ... . Вмиваю ..., чищу ..., приймаю ..., витираюся ... . Вдягаюся і ... на кухню. На сніданок з'їдаю ..., ..., ..., п'ю ... . Поснідавши, ... Мию ..., викидаю ..., провітрюю і прибираю в ... . Виходжу з дому о ... годині. До університету ... . На заняття приходжу ... . Щодня у мене по ... пари. Кожне заняття триває ..., а перерви — ... . Велика перерва починається о ... . У їдальні замовляю ..., ..., ..., ..., ... Після останньої пари ... . Повертаюся додому ... . Разом із друзями ходжу ..., ... Додому приходжу ... . Перевдягаюся у ... . На вечерю п'ю ... і їм ... . Перед сном ... . Лягаю спати ... . У суботу і неділю я сплю до ... години. Кожної суботи ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... Це займає ... . Я люблю ... . У неділю ... .., ..., ..., ..., ..., ...

3.2.2. Поєднайте частини речень

У будні я прокидаюся	декілька бутербродів із сиром і яйце.
На сніданок я з'їдаю	спізнюватися — це погано.
В університет я не їду автобусом,	по чотири заняття.
Я намагаюся приходити на пари вчасно, тому що	о 7-ій (сьомій) годині ранку.
Щодня у мене по три, а інколи	а йду пішки.
Домашні завдання я виконую	на каву або на піцу.

Після занять люблю піти з друзями	півгодини. Цього часу достатньо для відпочинку.
На обід я замовляю	у бібліотеці, бо там ніхто не заважає.
Велика перепва триває	то лягаю спати.
Перед сном я трохи	сік, суп або борщ, картоплю або рис, салат, курячу відбивну або рибу.
Коли відчуваю велику втому,	на вихідних.
Я сплю до обіду	відпочити від усіх, почитати, поспати...
Перу, прасую, готую їжу, прибираю в хаті, мию посуд, купую продукти	граю комп'ютерні ігри, спілкуюся з друзями в соціальних мережах.
У неділю хочу	в суботу.

3.2.3. На місці крапок напишіть пропущені літери

Хочу розпові... про те, як минають мої дні. Щодня, крім субот... і неділ... я прокид... близько 7 (сьомої) години ранку. Я вмива... обличчя, чищ... зуби, прийма... душ, витира... рушником, вдяга... і йду на кухню. На сніданок з'їда... яйце, сир, канапк..., п'ю чай або кав... . Ми... посуд, викида... сміття, провітрю... і прибира... в кімнат... . Виходжу з дому о 9 (дев'ятій) годин... .

До університету йду ... . На заняття приход... вчасно. Щодня у мене по чотири пар... . Після трет... пари — велика перерва з 12.30 до 13.00. За цей час встига... піти у студентськ... їдальн... . Там замовля... суп або борщ, картопл... або рис, салат, риб... або курк... і сік.

На вечер... п'ю чай і їм печиво, сиджу за комп'ютер... і спілку...ся з рідними, гра... ігри, інколи дивл...ся кіно і ляга... спати.

У субот... і неділ... у мене багато вільного час..., тому сплю до полудня (до 12.00). Кожної субот... перу брудн... одяг, прасу..., підміта..., ми... підлог..., витира... пилюк..., склада... речі в шаф..., купу... продукти. Зустріча...ся з друз... . У неділ... люб... проводити час вдома. Чита... книжк..., журнал..., дивл...сь телевізор, леж... на диван..., слуха... музик..., говор... по телефону і відпочива... від усього.

3.2.4. Виберіть із ряду слів те, що не відповідає тексту

- вдягатися, прокидатися, вмиватися, розчісуватися;
- субота, неділя, вихідні, будні;
- снідати, обідати, вечеряти, перекушувати;
- мити посуд, прибирати, викидати сміття, пилососити;
- провітрювати, слухати музику, замовляти, голодувати;
- йти на каву, ходити, гуляти, хвилюватися;
- прасувати, підмітати, витирати, майструвати;

3.2.5. Відредагуйте речення

1. Я прокидається о 7 сьома година ранку.
2. Мені не подобатися відразу вставати, бо я любити довго поспати.
3. Я вмивтися, чистити зуби, приймати душ, витиратися великим рушник.
4. На кухня я снідати, слухати музика.
5. Я ніколи не їздити до університет автобусом, а йти пішки.
6. На пари я старатися приходити вчасно, бо не любити спізнюватися.
7. На велика перерва йти з друзями в їдальня. На обід замовляти сік, суп або борщ, картоплю, салат, рибу або курку.
8. Після остання пара йду в бібліотека робити домашні завдання.
9. Люблю ходити в кав'ярня, піцерія, кінотеатр, що в «Подільянах», на дискотека.
10. Одяг я вішати на вішалку або класти його в шафа.
11. Щовечора я чистити своє взуття.
12. У субота і неділя мати вихідні. Кожної субота я прати брудний одяг, прасвати, підмітати, мити підлога, витирати пилюка, складати речі в шафа, купувати продукти.

3.2.6. Подивіться на малюнки. Розкажіть про розпорядок свого дня:

3.3. Засоби стилістичного увиразнення мовлення

Епітети до слів

Слово	Запитання	Епітет	
		Українська мова	Англійська мова
День	Який?	безкінечний	infinite
		вчорашній	yesterday
Тиждень		довгий	long
		завтрашній	tomorrow
		короткий	short
		майбутній	future
		минулий	last
		наступний	next
		останній	last
		попередній	previous
		теперішній	present
		цілий	complete
		швидкий	fast
		важливий	important
		вирішальний	decisive
		неспокійний	restless
		особливий	special
		святковий	holiday
		спокійний	calm
		безтурботний	carefree
		важкий	difficult
		виснажливий	exhausting
дивний	strange		
добрий	good		
жахливий	horrible		
легкий	easy		
напружений	stressful		
невдалий	unsuccessful		
нервовий	nervous		
несприятливий	unfavourable		
нестерпний	intolerable		

Завдання

Утворіть від епітетів прислівники. Складіть із ними 5-7 речень.

Зразок

Безрадісний→безрадісно (Сьогодні у мене безрадісний день. / Цей день минув безрадісно).

Спокійний→спокійно — (Цей тиждень спокійний. / Цей тиждень пройде спокійно).

Невдалий→невдало — (День невдалий. / День проминув невдало).

Синоніми

Минулий — прожитий, пережитий.

Довгий (про день) — тривалий, нескінченний, безконечний.

Швидкий (про темп) — скорий, енергійний, рухливий.

Важливий — головний, основний.

Гарний — хороший, (діал. файний), чудовий.

Тяжкий — важкий, нелегкий, складний.

Антоніми

важко — легко

малий — великий

важливий — дріб'язковий (несуттєвий)

окремий — загальний

веселий — сумний

особистий — спільний

гіркий — солодкий

повільно — швидко

довгий — короткий

ранок — вечір

вчора — сьогодні

святковий — буденний (робочий)

завтрашній — сьогоднішній

тривалий — короткочасний

майбутній — минулий

Фразеологізми

Ганятися за вчорашнім днем — без підстав сподіватися повернути те, що вже минуло, чого вже нема.

День у день / як день, так ніч — щодоби, весь час / безперервно.

Жити одним (сьогоднішнім) днем — задовольняти тільки свої найближчі інтереси, нічого не думати про майбутнє, не мати перспектив.

Про (на) чорний день; про (на) чорну годину — на випадок крайньої скрути; про запас.

Не перший день — давно.

Завдання

Напишіть лист до батьків або друзів про свій вчорашній день. Використайте епітети, синоніми, антоніми та фразеологізми, які найкраще схарактеризують цей день і передадуть ваш настрій.

Зразок

Дорога мамо!

Сподіваюся, ти здорова.

У мене все добре. Надворі падає дощ. Нічого не роблю. В останньому листі ти питала про навчання. Загалом я вчуся добре, знайшла нових друзів, у кімнаті тепло. Проте в університеті деколи трапляються незначні проблеми. Наприклад, вчора запізнилася на пару з фізики... Ти знаєш, як негарно спізнюватися?! Мені було соромно... Мала зіпсований настрій, упродовж дня не могла знайти собі місця. Це було просто нестерпно. Чомусь той день не минав. Здавалося, що він залишиться нескінченним назавжди. Сьогодні після пар йдемо з подругами до піцерії.

Осінь... Холодно... Вже третій день не перестає падати дощ. Зараз п'ю чай, дивлюсь у вікно і згадую Африку, наших друзів і канікули у Мексиці. Там було стільки радості та сонця!!!

Бувай! Цілую.

Твоя Маріте.

P.S. Пиши частіше!

Напишіть розпорядок дня

Зразок

7.00 — прокидаюся;	Від 8.25 до 9.00 — читаю;
7.30 — приймаю душ;	9.05 — одягаюся;
8.00 — снідаю;	9.10 — виходжу з дому...

Граматичний блок. Минулий час дієслів

Рід	Число	Слово закінчується на	Дієслово брати	Дієслово вмиватися
Чоловічий	Однина	-в	брав	вмивався
Жіночий		-ла	брала	вмивалася
Середній		-ло	брало	вмивалося
	Множина	-ли	брали	вмивалися

Вставте пропущені літери

1. Куди Таня ходи..... вчора? Вчора вона ходи..... в театр на виставу.
2. А Микола та Андрій куди ходи..... вчора? Вони ходи..... на виставку.
3. Ти ходи..... вчора на роботу? Ні, вчора я бу..... вдома.
4. Куди Олег ходи..... вчора? Він вчора ходи..... на футбол.
5. Скільки часу трива..... вистава? Вона трива..... 2 години.
6. Скільки часу трива..... фільм «Майкл Коллінз». Він трива..... дві з половиною години.
7. Про що Петро та Оленка говори..... ? Вони говори..... про святкування Різдва.
8. Леся думал..... , що Олег люби..... котів.
9. Він не зна..... , що вона люби..... шоколад.

Запишіть речення, використавши дієслово у дужках у минулому часі

1. Анна ..... (**бути**) на роботі.
2. Пітер ..... (**бути**) у школі.
3. Де ти, Джоанно, ... (**бути**)?
4. Де ти, Аніто, ... (**бути**)?
5. Ми ..... (**бути**) в нього.
6. Чи ви ..... (**бути**) в неї?
7. Вони не ..... (**бути**) в нас.
8. Марина не ..... (**мати**) грошей.
9. Михайло ..... (**мати**) багато часу.
10. Батько ..... (**мати**) багато справ.
11. Мій брат не ..... (**мати**) друзів.
12. Вони колись ..... (**мати**) квартиру в Тернополі.
13. Вони ніколи не ..... (**мати**) чорної машини.

Запишіть речення, використавши дієслово у дужках у минулому або теперішньому часі. Скористайтеся зразком

Зразок

Колись він багато працював, а тепер він мало працює.

1. Колись я завжди ..... (**замовляти**) каву, а тепер я ..... (**замовляти**) зелений чай.
2. Колись він ..... (**спати**) багато, а тепер він ..... (**спати**) мало.
3. Колись ми завжди ..... (**пити**) пиво, а тепер ..... (**пити**) сік.
4. Колись я ..... (**могти**) говорити іспанською мовою, а тепер не ..... (**могти**).
5. Колись ми завжди ..... (**купувати**) тістечка, а тепер ми ..... (**купувати**) виноград та яблука.
6. Колись ви ..... (**ходити**) до театру щотижня, а тепер ви ..... (**ходити**) дуже рідко.
7. Колись вона ..... (**працювати**) багато, а тепер не ..... (**хотіти**).
8. Колись вона ..... (**хотіти**) бути журналісткою, а тепер вона ..... (**хотіти**) бути акторкою.

Напишіть речення. Подані дієслова введіть у речення, відповідно змінивши їх:
говорити, писати, вивчати, слухати, розповідати, працювати, відпочивати, любити, грати, відвідувати, робити, знати, готувати, дивитися, повторювати.

1. Викладач ..... нові слова, потім ..... текст. А що ..... студенти? Вони уважно ..... 2. Блесінг вже добре ..... російською мовою, тепер вона ..... українську мову.
3. Він завжди цікаво ..... 4. Як ви .....? Ми ..... гуляти, ... театр, кіно. 5. Ученна ..... у футбол? — Ні, він ..... у хокей. 6. Я ..... лист. А що ..... Джоанна? Джоанна і Теса зараз ..... обід. 7. Я не ..... , коли бібліотека ..... 8. Зараз ми ..... правило і нові слова, тому що завтра ми ..... диктант. 9. Після занять студенти ..... 10. Чому ви не ..... телевизор? — Тому що я .....радіо.

Складіть речення із поданих слів у теперішньому та минулому часі.

Зразок

Я, читати, книжку. Я читаю книжку. Я читав книжку.

1. Хлопчик, малювати, дерево _____
2. Студенти, виконувати, завдання _____
3. Він, грати, у футбол _____
4. Мама, готувати, сніданок _____
5. Вони, працювати, вдома _____
6. Я, зустрічати, товариша _____
7. Ми, співати, пісню _____
8. Викладачка, читати, книжку _____
9. Сьогодні, студенти, писати, модуль _____
10. Марія, чекати, на подругу _____

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

4. Тема: Сфера послуг (Ресторан. Торгівля. Банк. Лікарня. Перукарня. Готель. Вокзал. Пошта)

Розмовний блок

4.1. Тема: «Ресторан»

У ресторані

Я Пітер. Іду зі своєю подругою до ресторану «Шинок». Ми дуже любимо вечеряти там. Шукаємо вільний столик. Вітаємося. Сідаємо. Офіціантка при-